

Namminersorlutik
Oqartussat Imaneq 1
Postboks 1015
3900 Nuuk
pan@nanoq.gl
Assilinera filn@nanoq.gl teha@nanoq.gl

Kitaani Nunap Allanngutsaaliugassap pillugu nalunaarut tusarniaassutigineqarneranut akissut

Naalakkersuisut matumuuna Kitaani Nunap Allanngutsaaliugassap pilersinneqarnissaa pillugu nalunaarutissatut siunnersuummut tusarniaanermut akissut tigussavaat. Tusarniaanermut akissut ataatsimiititaliap suliarinninnerani politikkut oqaaseqaatit naliliinerillu saqqummersut tunngavigalugit suliarineqarpoq, tassunga ilanngullugit amerlanerussuteqartut ikinnerussuteqartullu isummersuutaat.

1. Ataatsimut oqaaseqaatit

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut, Inuit Ataqatigiit, Naleraq aamma Demokraatit, Kitaani uumassusillit assigiinngisitaarneri illersorneqarnerisa nukittorsarneqarnissaat siunertarineqarnerat akueraat. Amerlanerussuteqartut erseqqissarpaat nalunaarutip qulakkiissagaa innuttaasut, inuussutissarsiortut aammalu innuttaasut pisariaqanngitsumik killilersorneqannginnissaat.

Erseqqissarneqarpoq:

“nunaqavissut inuussutissarsiortut aamma innuttaasut killerneqaratik uuma nalunaarutip illersussagai.”

Amerlanerussuteqartut siunnersuut allannguutissatut siunnersuutigineqartut ilanngullugit akuersissutigaat, aammalu piumasaraat Naalakkersuisut kommunit inassuteqaataat ataqqissagaat. Taamaakkaluartoq amerlanerussuteqartut nalilerpaat tusarniaanerup ingerlanera naammassimanngitsoq, aammalu soqutigisaqartut pingaarutillit – tassunga ilanngullugit aalisartut piniartullu kattuffii – tusarniaaffigineqarsimanngitsut. Tamanna pisinnaanngippat, siunnersuutip utertinneqarsinnaanera ammaannartariaqarpoq.

Ikinnerussuteqartut, Siumut aamma Atassut, siunnersuut maanna ilusimisut isikkoqartoq aklerlaat. Ikinnerussuteqartut nalilerpaat tusarniaanerup ingerlanera naammassimanngitsoq, aammalu soqutigisaqartut pingaarutillit – tassunga ilanngullugit aalisartut piniartullu kattuffii – tusarniaaffigineqarsimanngitsut. Taamaattumik ikinnerussuteqartut piumasaraat tusarniaaneq kinguartinneqassasoq, aammalu tusarniaanerup nutaap, piviusumik ingerlanneqartup, ingerlanneqarnissaa.

2. §§ 1–24 pillugit oqaaseqaatit

Paragraffit arlallit pillugit politikkikkut annertuumik isumaqatigiinngittoqarpoq. Amerlanerussuteqartut aalajangersakkat amerlanersaat taperserpaat, Siumulli aalajangersakkat taakku aalajangersimasumik akuersissutigisinnaanagit.

Isumaqatigiinngissutit pingaarnerit tassaapput:

- §§ 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 14, 15 aamma §§ 21–24, tassani amerlanerussuteqartut isumaqatigiillutik, kisianni Siumut akuersissuteqanngitsoq.
- § 6, tassani matoqqatinneqartussanut piffissaliussat, sumiiffinnik immikkoortiterineq, piniarnermut malittarisassiuneq aammalu erngup nukinganik atuinnissamut periarfissaq pillugit annertuumik isumaqatigiinngittoqarpoq.

- § 8, tassani sumiiffimmi innuttaasut kuanninik, qajaasanik aammalu kakillarnanik katersisarnerat eqqarsaatigineqassasoq piumasarineqarpoq.
- §§ 16–20, tassani amerlanerussuteqartut piumasaraat kommunalbestyrelsi akisussaaffeqassasoq, Siumulli tamanna akuersissutigisinnaanagu.

Ikinnerussuteqartut immikkut erseqqissarpaat §§ 6, 8, 9, 10, 12, 13 aamma §§ 16–20 ajornartorsiutaasutut, aammalu kommunit namminneq aalajangiisinnaassusiannut kiisalu inuussutissarsiutinut ileqqutoqqanut akuliunnertut sunniuteqarsinnaasutut.

3. Ilanngussani aammalu misissuinerit siulliini ersernerluttut kukkunerillu

Amerlanerussuteqartut kukkunerit naapertuutinnginnerillu arlallit erseqqissaatigaat, taakkulu erseqqissarneqarnissaat pisariaqarpoq:

- § 4, imm. 3-mi oqaaseq tupit toqqit-imut allanngortinneqassaaq, tassami atortut oqaatsillu atorneqartut imminnut naapertuutinngillat.
- Immikkoortoq C-mut tunngatillugu ullut aammalu nunaminertap annertussusaa pillugit paasissutissat imminnut naapertuutinngillat:
 - Ilanngussaq 1-imi 15. juli – 30. september, misissuinerup siulliup iluani 15. juni – 30. september.
 - Ilanngussaq 1-imi 47,92 km², misissuinerup siulliup iluani 275,6 km².
- Misissuinerup siulliup kingunerisassat pitsaanngitsut ima allaaserai:
 “kulturikkut aammalu aningaasaqarnikkut ingerlatsinerit annaaneqarsinnaaneratt... iluanaarutit naligiinngitsumik agguataarneqarnissaat... sumiiffimmi attaveqaasersuutinut naqisimanninneq...”

Qulequttat taakku erseqqinnerusumik nassuiarneqarnissaat pisariaqartinneqarpoq.

Ersarissaanngitsut nalunaarutip kingunerisassaanik naliliiniarneq ajornakusoorulersippaat, aammalu suliatigut pitsaassutsimik qulakkeerinninneq annertunerusoq pisariaqartinneqartoq taperserpaat.

4. Sumiiffimmi tunngaveqarneq aammalu kommunit pisinnaatitaaneratt

Tusarniaanermut akissutini sammisat uteqqinneqartut ilagaat kommunit nunap eqqissisimatitassap ingerlanneqarnerani nukittunerusumik inissisimanissaat kissaatigineqartoq. Tamanna ilaatigut uteqqinneqartumik oqaaseqaatini ukunani erserpoq:

“Kommunalbestyrelsip nammineq akisussaaffigisariaqarpaa tamanna.”

Amerlanerussuteqartut piumasaraat Naalakkersuisut kommunit inassuteqaataat ataqqissagaat. Illuatungiliuttut mianersoqqussutigaat siunnersuut kommunit aalajangiisinnaassusiannik killilersuisinnaasoq, taamaalillunilu sumiiffimmi tunngaveqarneq sanngiillisinneqarsinnaasoq.

5. Tusarniaanerup sivitsorneqarnissaanik piumasaqaat

Politikkikkut siammasissumik isumaqatigiittoqarpoq tusarniaanerup sivitsorneqarnissaa pisariaqarsinnaasoq. Tamanna toqqaannartumik ima oqaatigineqarpoq:

“Tamanit aalajangiunneqarpoq tusarniaanerup sivittoqarneqarnissaa periarfissiuunneqartariaqartoq.”

“Tamarmik aalajangerpaat tusarniaanerup sivitsorneqarnissaanut periarfissaqartitsisoqassasoq.”

Amerlanerussuteqartut immikkut taperserpaat KNAPP-qarfinnit Attu, Kangaatsiaq, Ikerasaarsuk, Iginniarfik aamma Niaqornaarsuk kissaatigineqartoq, sumiiffiit taakku annertuumik eqqugaasussaammata aammalu tusarniaanermut akissuteqarnissamut piviusumik periarfissaqartinneqartariaqarmata.

6. Ataatsimut naliliineq

Politikkikkut oqaaseqaatit tunngavigalugit nalilerneqarpoq:

- Imarisaanut aammalu ingerlanneqarneranut tunngatillugu annertuumik isumaqatigiinngittoqartoq.
- Atortussat pingaarutillit arlallit kukkunernik imaluunniit ersernerluttunik imaqartut.
- Sumiiffimmi innuttaasut aammalu inuussutissarsiortut soqutigisaat naammattumik ersersinneqarsimanngitsut.
- Kommunit inissisimanerat akisussaaffiallu nukittorsarneqartariaqartut.
- Tusarniaaneq sivitsorneqartariaqartoq piviusumik peqataatitsisoqarnissaa qulakkeerniarlugu; inassutigineqarpoq nalunaarut inaarlugu suliarineqannginnerani najugaqarfinni pineqartuni innuttaasunik ataatsimiisitsisoqassasoq.

7. Naalakkersuisunut inassuteqaatit

Inassutigineqarpoq Naalakkersuisut:

1. Tusarniaanerup sivitsorneqarnissaa qulakkiissagaat, taamaalillutik eqqugaasussat tamarmik piviusumik tusarniaaffigineqarsinnaaqqullugit.
2. Ilanngussani aammalu misissuinerit siulliini kukkunerit naapertuutinnginnerillu iluarsissagaat erseqqissassagaallu.
3. Sumiiffimmi innuttaasut pisinnaatitaaffii aammalu ileqqutoqqat naapertorlugit atuineq pisariaqanngitsumik killilersorneqannginnissaat qulakkiissagaat.
4. Nunap eqqissisimatitap aqunneqarnerani kommunit inissisimanerat aammalu aalajangiisinnaassusiat nukittorsassagaat.
5. Soqutigisaqartut pingaarutillit naammattumik tusarniaaffigineqarsimanngitsut paasineqarpat, tusarniaaneq nutaaq ingerlanneqassasoq.

Amerlanerussuteqartut siunnersuut allannguutitalerlugu taperserpaat, kisianni siunnersuut kinguartinneqarnissaa aammalu tusarniaanerup annertunerusumik ingerlanneqareernerata kingorna nutaamik suliarineqarnissaa kissaatigaat. Ikinnerussuteqartut piumasaraat siunnersuut kinguartinneqassasoq aammalu tusarniaanerup annertunerusumik ingerlanneqareernerata kingorna nutaamik suliarineqassasoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga | Med venlig hilsen

Simigaq Heilmann
Borgmesteri